

Ģenerālvokāte E. Šarpstone [E. Sharpston] uzskata, ka Brīvās tirdzniecības nolīgumu ar Singapūru Eiropas Savienība un dalībvalstis var noslēgt tikai kopīgi

Ne visas nolīguma nodaļas ietilpst Savienības ekskluzīvajā kompetencē, un nolīgums tādējādi nevar tikt noslēgts bez visu dalībvalstu līdzdalības

Ģenerālvokātes atzinums ir galīgs, taču pēc visu valodu redakciju nodrošināšanas tajā var tikt izdarīti redakcionāli grozījumi.

2013. gada 20. septembrī Eiropas Savienība un Singapūra parafēja Brīvās tirdzniecības nolīguma (*EUSFTA*) tekstu. *EUSFTA* ir paredzēts, ka tas ir jānoslēdz kā nolīgums starp Savienību un Singapūras Republiku bez dalībvalstu līdzdalības.

Komisija atbilstoši LESD 218. panta 11. punktam ir vērsusies Tiesā ar lūgumu sniegt atzinumu par kompetences sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm saistībā ar *EUSFTA*. Atbilstoši minētajai procedūrai jebkura dalībvalsts, Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija var saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums starp Savienību un trešo valsti ir saderīgs ar Līgumu noteikumiem. Ja atzinums ir nelabvēlīgs, paredzētais nolīgums nevar stāties spēkā, kamēr tas nav grozīts vai kamēr nav pārskatīti Līgumi.

Komisija apgalvo, ka Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence paredzētā nolīguma noslēgšanā. Eiropas Parlaments vispārīgi piekrīt Komisijai. Padome un visu to dalībvalstu valdības, kas ir iesniegušas rakstveida apsvērumus¹, apgalvo, ka Savienība nevar noslēgt nolīgumu viena pati, jo atsevišķas *EUSFTA* nodaļas ietilpst Savienības un dalībvalstu dalītājā kompetencē vai pat dalībvalstu ekskluzīvajā kompetencē.

Savā šodien sniegtajā atzinumā² **ģenerālvokāte Eleanora Šarpstone uzskata, ka Eiropas Savienība un dalībvalstis var noslēgt *EUSFTA* tikai kopīgi.**

Ģenerālvokāte vispirms izklāsta principus, kurus Tiesa ir noteikusi savā judikatūrā un kuri ir daļēji kodificēti Lisabonas līgumā saistībā ar Savienības ekskluzīvo kompetenci un kompetenci, ko Savienība dala ar dalībvalstīm gan iekšēji – Savienības teritorijā, gan ārēji – tās attiecībās ar trešajām valstīm. Pēc tam viņa piemēro šos principus, analizējot visas attiecīgās *EUSFTA* sadaļas.

Viņa secina, ka **Eiropas Savienībai ir ekskluzīva ārējā kompetence** saistībā ar tām *EUSFTA* nodaļām, kuras attiecas uz šādām jomām:

- mērķi un vispārīgās definīcijas;
- preču tirdzniecība;
- tirdzniecība un ieguldījumi enerģijas ražošanā no atjaunojamiem resursiem;

¹ Rakstveida apsvērumus ir iesniegušas visas dalībvalstis, izņemot Beļģiju, Horvātiju, Igauniju un Zviedriju. Beļģija tomēr piedalījās tiesas sēdē un sniedza mutvārdu apsvērumus.

² Saskaņā ar parasto procedūru, kas ir piemērojama Tiesā izskatāmajām lietām, vispirms tiek sniegti ģenerālvokātes secinājumi. Tiesas nolēmums, kurš LESD 218. panta 11. punktā paredzētās procedūras ietvaros tiek saukts par "atzinumu", tiks pieņemts 2017. gadā.

- pakalpojumu tirdzniecība un publiskais iepirkums, izņemot tās *EUSFTA* nodaļas, kas ir piemērojamas pārvadājumu pakalpojumiem un pakalpojumiem, kas ir cieši saistīti ar pārvadājumu pakalpojumiem;
- ārvalstu tiešie ieguldījumi;
- intelektuālā īpašuma tiesību komerciālie aspekti;
- konkurence un saistītie jautājumi;
- tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība, ciktāl attiecīgie noteikumi galvenokārt attiecas uz komercpolitikas instrumentiem;
- jūras dzīvo resursu saglabāšana;
- dzelzceļa pārvadājumu un autopārvadājumu pakalpojumu tirdzniecība, un
- strīdu izšķiršanas, mediācijas un pārskatāmības mehānismi, ciktāl šie noteikumi ir piemērojami (un tādējādi ir papildinoša rakstura attiecībā uz) tām nolīguma nodaļām, attiecībā uz kurām Savienībai ir ekskluzīva ārējā kompetence.

Ģenerālvokāte secina, ka **Savienības ārējā kompetence tiek dalīta ar dalībvalstīm** saistībā ar šādām jomām:

- noteikumi par gaisa pārvadājumu, jūras pārvadājumu un pārvadājumu pa iekšējiem ūdensceļiem pakalpojumu, tostarp pakalpojumu, kas ir cieši saistīti ar šiem pārvadājumu pakalpojumiem, tirdzniecību;
- tādu ieguldījumu veidi, kas nav ārvalstu tiešie ieguldījumi;
- noteikumi par publisko iepirkumu, ciktāl tie ir piemērojami pārvadājumu pakalpojumiem un pakalpojumiem, kas ir cieši saistīti ar pārvadājumu pakalpojumiem;
- noteikumi par intelektuālā īpašuma tiesību nekomerciālajiem aspektiem;
- noteikumi, kuros paredzēti pamatstandarti nodarbinātības un vides jomā un kuri ietilpst vai nu sociālās, vai vides politikas jomā, un
- strīdu izšķiršanas, mediācijas un pārskatāmības mehānismi, ciktāl šie noteikumi ir piemērojami (un tādējādi ir papildinoša rakstura attiecībā uz) tām nolīguma nodaļām, attiecībā uz kurām Savienībai ir dalīta ārējā kompetence.

Ģenerālvokāte piebilst, ka, viņasprāt, **Eiropas Savienības ārējā kompetencē neietilpst uzņemties tajā *EUSFTA* nodaļā paredzētās saistības, ar kuru tiek izbeigti savstarpējie nolīgumi**, kas ir noslēgti starp atsevišķām dalībvalstīm un Singapūru. Viņasprāt, **šī kompetence ir vienīgi attiecīgajām dalībvalstīm**.

Lai arī ģenerālvokāte norāda, ka ratifikācijas procedūrā, kurā ir iesaistītas visas dalībvalstis un Savienība, varētu rasties zināmas grūtības, viņa uzskata, ka tas nevar ietekmēt to, kam ir kompetence noslēgt minēto nolīgumu.

ATGĀDINĀJUMS: Jebkura dalībvalsts, Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija var saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar Līgumu noteikumiem. Ja Tiesas lēmums ir nelabvēlīgs, paredzētais nolīgums nevar stāties spēkā, kamēr tas nav grozīts vai kamēr Līgumi nav pārskatīti.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns secinājumu teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā to sniegšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Secinājumu nolasišanas attēli ir pieejami no "[Europe by Satellite](#)" ☐ (+32) 2 2964106